

Териториално статистическо бюро - Югоизток
Отдел „Статистически изследвания - Бургас“

ПРЕСТЪПЛЕНИЯ, ОБВИНЯЕМИ И ОСЪДЕНИ ЛИЦА В ОБЛАСТ БУРГАС ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

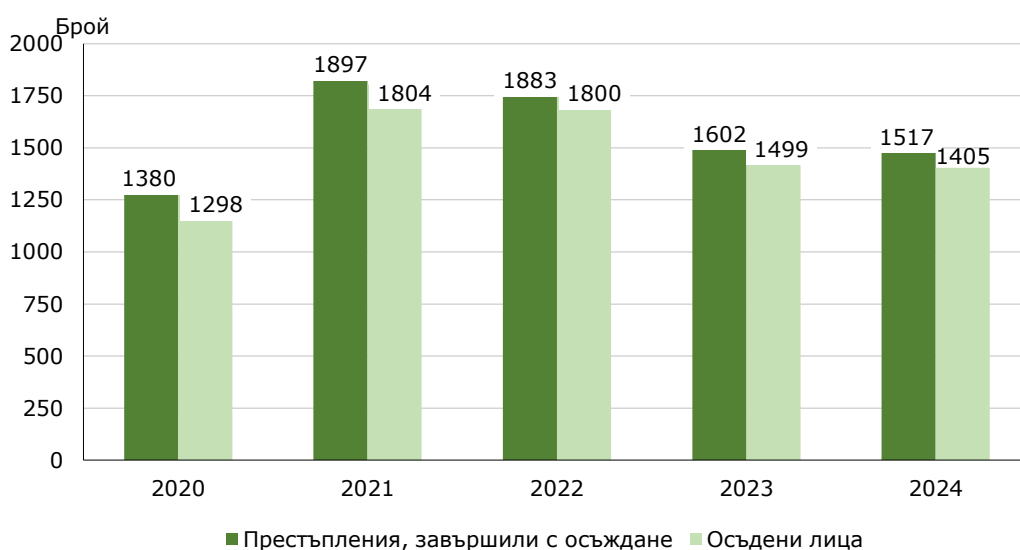
През 2024 г. в област Бургас са приключили делата за 1 735 извършени **престъпления**. От тях 837 са завършили с условно осъждане, 680 - с ефективно осъждане, 16 - с оправдаване, 3 - с прекратяване, и 199 - с освобождаване от наказание.

През 2024 г. **обвиняеми** в областта са били 1 625 лица от които:

- условно осъдени са 799 (49.2%);
- с ефективна осъдителна присъда са приключили делата на 606 лица, или 37.3% от общия брой на обвиняемите;
- освободени от наказателна отговорност са 202 лица (12.4%);
- оправдани са 15 лица (0.9%);
- прекратени са делата на 3 лица (0.2%).

Броят на **осъдените лица** с влезли в сила през годината присъди е 1 405, което е с 6.3% по-малко в сравнение с 2023 година. Осъдените непълнолетни лица (14 - 17 години) са 26, или 1.9% от всички осъдени в областта.

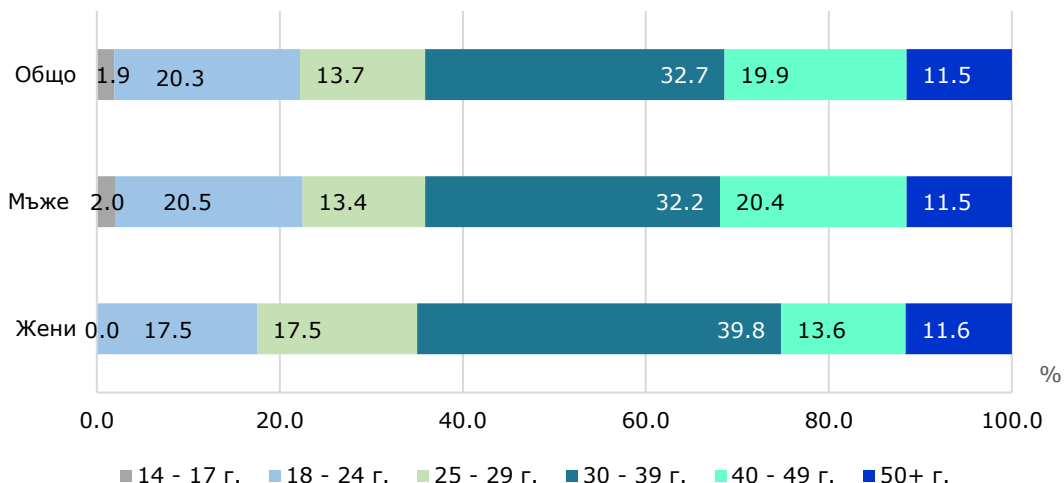
**Фиг. 1. Престъпления, завършили с осъждане, и осъдени лица
през периода 2020 - 2024 година**

ПРЕСТЪПЛЕНИЯ, ОБВИНЯЕМИ И ОСЪДЕНИ ЛИЦА В ОБЛАСТ БУРГАС ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

Осъдените мъже са 1 302, или 92.7%, а жените - 103 (7.3%). Както сред мъжете, така и сред жените, най-голям е дялът на осъдените във възрастовата група от 30 до 39 г. - съответно 32.2% за мъжете и 39.8% за жените. На второ място при мъжете в групата 18 - 24 г., а при жените - във възрастовите групи от 18 до 24 г. и от 25 до 29 години.

Фиг. 2. Структура на осъдените лица през 2024 г. по пол и възрастови групи

Престъпления, завършили с осъждане, и осъдени лица по глави от Наказателния кодекс (НК) и някои видове престъпления

Сред престъпленията, завършили с осъждане, най-голям е броят и дялът на **общоопасните** - 703, или 46.3% от всички в областта. На второ място в структурата са престъпленията **против собствеността**, като с осъдителна присъда са приключили делата за 300, или 19.8%.

С осъждане са завършили 181 **престъпления против дейността на държавни органи, обществени организации и лица, изпълняващи публични функции**, което представлява 11.9% от всички наказани престъпления.

Наказани са и 180 **престъпления против личността** (11.9%), 38 **документни престъпления** (2.5%), 36 **против брака, семейството и младежта** (2.4%) и 28 **против стопанството** (1.8%).

Почти половината от осъдените са наказани за извършването на **общоопасни престъпления** - 638, или 45.4%. На второ място в структурата са осъдените за **престъпления против собствеността** - 324 лица (23.1%).

За извършването на **престъпления против дейността на държавни органи, обществени организации и лица, изпълняващи публични функции** са наказани 184 лица, или 13.1%. Осъдени за **престъпления против личността** са 132 лица

ПРЕСТЪПЛЕНИЯ, ОБВИНЯЕМИ И ОСЪДЕНИ ЛИЦА В ОБЛАСТ БУРГАС ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

(9.4%), за **престъпления против стопанството и документни престъпления** - по 27 лица, или 1.9% и **против брака, семейството и младежта** - 26, или 1.9%.

Общопасни престъпления¹

В структурата на общопасните престъпления най-голям е броят на наказаните *престъпления по транспорта и съобщенията* - 480, или 68.3% от общия им брой. За извършването им са осъдени 449 лица, или 70.4% от осъдените за извършени общопасни престъпления.

Престъпленията, свързани с наркотици, са 203 (28.9%), а наказаните за тях лица - 171 (26.8%).

Престъпленията против собствеността²

Сред престъпленията против собствеността най-разпространени са *кражбите на имущество* - 215, или 71.7%. Осъдените за този вид престъпления са 240, или 74.1%.

По своята правна и криминална характеристика *грабежите* са сред най-тежките престъпления против собствеността - за 30 грабежа са осъдени 33 лица.

Престъпления против дейността на държавни органи, обществени организации и лица, изпълняващи публични функции³

Престъпленията за противозаконно подпомагане на чужденци да пребивават или преминават в страната е най-разпространения вид сред тези престъпления - 97 (53.6%). За този вид престъпления са осъдени 107 лица (58.2%).

Престъпления против личността⁴

С изключително висока обществена опасност сред престъпленията против личността са *умишлените убийства*. С осъдителни присъди в област Бургас са завършили делата за 2 убийства (довършени и опити), като за извършването им са осъдени 2 лица (1.5%).

Сред престъпленията против личността най-много са причинените *телесни повреди*, като с осъдителна присъда са завършили делата за 88 престъпления (48.9%). Осъдени за тях са 68 души, или 51.5% от общия брой на осъдените за извършени престъпления против личността.

¹ Включват престъпленията, извършени по общопасен начин или с общопасни средства, по транспорта и съобщенията, против народното здраве и околната среда, при използване на атомната енергия за мирни цели и други.

² Включват: кражба и грабеж на имущество, присвояване, измама, изнудване, вещно укривателство, унищожаване и повреждане на имущество, злоупотреба на доверие.

³ Включват престъпления против реда на управлението, престъпления по служба, против правосъдието, подкуп.

⁴ Включват убийства, телесни повреди, отвличане и противозаконно лишаване от свобода, принуда, обида и клевета, разврат, трафик на хора.

ПРЕСТЪПЛЕНИЯ, ОБВИНЯЕМИ И ОСЪДЕНИ ЛИЦА В ОБЛАСТ БУРГАС ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

С осъждане са завършили 46 наказателни дела за *принуда* (25.6%) с 35 осъдени, или 26.5% от всички осъдени лица по тази глава от НК.

Приключилите с осъждане дела за *разврат* са 21 (11.7%), а осъдените лица са 14 (10.6%). От тях 2 са за *изнасилване*, като са осъдени 2 лица.

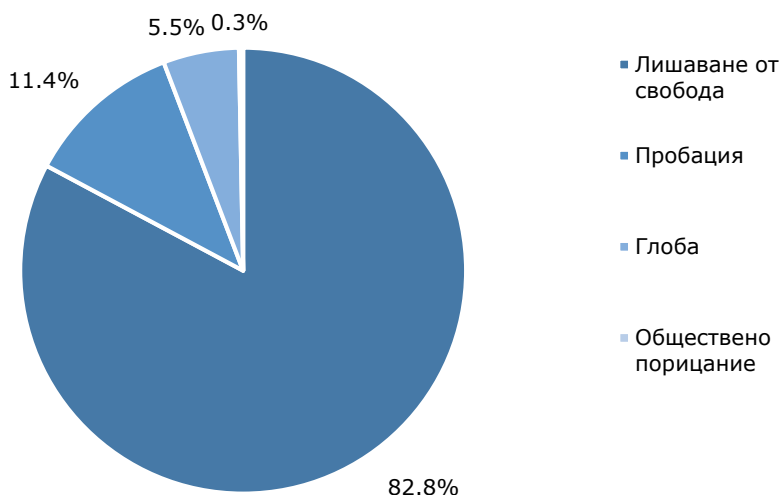
За *трафик на хора* с осъдителни присъди са завършили 7 наказателни дела или 3.9% от престъпленията против личността. Осъдени за този вид престъпление са 3 лица.

Осъдени лица по вид на наложеното наказание

В структурата на осъдените лица по наложени наказания най-голям е относителният дял на *лишените от свобода*. През 2024 г. те са 1 164, или 82.8% от общия брой на осъдените лица. От тях най-много са лишените от свобода за срок до 6 месеца (49.5% от всички осъдени на лишаване от свобода), следвани от лишените от свобода за срок от 6 месеца до 1 година - 27.9%.

Наказанието *пробация* е наложено на 160 лица (11.4% от всички осъдени), *глоба* - на 77 лица (5.5%), а *обществено порицание* - на 4 лица.

Фиг. 3. Структура на осъдените лица по вид на наложеното наказание през 2024 година

ПРЕСТЪПЛЕНИЯ, ОБВИНЯЕМИ И ОСЪДЕНИ ЛИЦА В ОБЛАСТ БУРГАС ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

Методологични бележки

Статистическото изследване на престъпленията, обвиняемите и осъдените лица с влезли в сила присъди осигурява информация на базата на годишни данни, получавани от районните, окръжните и военните съдилища.

Обект на наблюдение е дейността на районните, окръжните, военните съдилища и на Специализирания наказателен съд по наказателните дела от общ, частен и административен характер. През 2022 г. съгласно Закона за съдебната власт (изм. и доп. ДВ. бр.32 от 26 Април 2022 г.) Специализираният наказателен съд (СпНС) е закрит. Първоинстанционните наказателни дела пред СпНС, по които е проведено разпоредително заседание, стават подсъдни на Софийския градски съд и разглеждането им продължава от съдебния състав, провел заседанието. Съдиите от съдебните състави, които не са преназначени в Софийския градски съд, се командироваат за участие в разглеждането на делата до приключването на производствата по тях.

Единици на наблюдение са престъпленията, обвиняемите и осъдените лица с влезли в сила присъди в рамките на отчетната година.

В броя на престъпленията, завършили с осъждане, се включват всички престъпления, за които наказателните дела са завършили с условна или ефективна присъда, независимо от броя на извършителите.

Престъпление, извършено от повече от едно лице (в съучастие), се отчита за завършило с осъждане, когато поне едно от обвиняемите лица е осъдено ефективно или условно. В случай, че дело приключи с оправдателна присъда за всички лица, извършители на престъплението, то се отчита за завършило с оправдаване. Престъпление се отчита за завършило с прекратяване, когато спрямо извършителя или всички извършители делото е прекратено.

В броя на обвиняемите лица се включват ефективно осъдените, условно осъдените, оправданите, освободените от наказание и лицата, на които делата са прекратени.

В броя на осъдените лица се включват всички осъдени лица, на които с влязла в сила присъда им е наложено ефективно или условно наказание.

Когато няколко лица са осъдени за извършването на едно престъпление, престъплението се отчита само един път, а всяко лице поотделно - в зависимост от изхода на делото. В случаите, когато в едно наказателно дело е осъдено лице за повече от едно престъпление, се отчита най-тежкото наложено наказание по съвкупност. Когато едно лице е осъдено за няколко престъпления, то се отчита към най-тежкото наказуемо деяние, а всяко престъпление поотделно - към съответния вид престъпление.

ПРЕСТЪПЛЕНИЯ, ОБВИНЯЕМИ И ОСЪДЕНИ ЛИЦА В ОБЛАСТ БУРГАС ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

Възрастта на осъдените лица е посочена в навършени години към момента на извършване на престъплението.

Непълнолетни са лицата на възраст от 14 до 17 навършени години.

Пълнолетни са лицата на възраст 18 и повече навършени години.

Осъдените непълнолетни лица се включват в общия брой на осъдените лица.

Съгласно чл. 31, ал. 1 и 2 от НК наказателноотговорно е пълнолетно лице, навършило 18-годишна възраст, което в състояние на вменяемост извърши престъпление. Непълнолетно лице - навършило 14 години, но ненавършило 18 години, е наказателноотговорно, ако е могло да разбира свойството и значението на деянието и да ръководи постъпките си.

Данните за престъпленията, обвиняемите и осъдените лица са получени от изчерпателно изследване чрез статистически формуляри „Карта за обвиняемо лице“ (1-СС), попълвана от органите на досъдебното и съдебното производство и информация от административен източник Единна информационна система за противодействие на престъпността (ЕИСПП).

Повече информация и данни от изследването „Престъпления, обвиняеми и осъдени лица“ са достъпни в [Информационна система „ИНФОСТАТ“](#) и на сайта на НСИ, [раздел „Правосъдие и престъпност“](#).